

■ Spojením **POIESIS** a **PRAXIS** do jedného celku sa autorke podarilo preukázať celý rozsah témy – od minuciózných aspektov artikulácie vlastných (pohyblivých, zložených) identít v reči človeka až po spoločensko-politicko-historický dosah fenoménu, ktorý možno zahrnúť pod syntagmu: krajina bohatých barbarov. Alebo skôr jej zneužívaných obyvateľov? – chudobných materiálne i duchom? To všetko sú – podľa autorky – legitímne otázky, ktoré s kultúrou a jej postavením v spoločnosti úzko súvisia; aj napriek tomu, že neoliberalne nasmerovanie krajiny s narastajúcim podielom prekérnej práce medzi ľuďmi sa ich usiluje dostať pod kontrolu a urobiť neviditeľnými.

PhDr. **STANISLAVA CHROBÁKOVÁ REPAR**, PhD. (1960) je poetka, spisovateľka a esejistka, tiež prekladateľka, literárna vedkyňa a vydavateľka. Píše dvojjazyčne, v slovenčine aj slovinčine, žije medzi rodnou Bratislavou a Ľubľanou, od roku 2016 aj fínskou Raumou. Z jej najnovších prác: *Bielym atramentom: feministická literárna kritika a gynokritika* (Aspekt 2019), *Iniciácie ali književnost onkraj vidnega* (Fraktál 2018) a básnická zbierka *Rauma Blues* (Apokalipsa 2018). Na Slovensku založila a vedie literárny štvrťročník *Fraktál* s podtitulom: *Literatúra horizontálne a vertikálne*.

■ *A čo robí jazyk? Vybavuje nás tretím okom, cez ktoré prenikáme do vzdialených i blízkych svetov. Ak si ho nezanesieme hlušinou. Ak sa nenecháme zaskočiť vlastným diskurzívnym kvasením, egocentrickou opojnosťou. Ak nediktujeme univerzu jazykom svojich vlastných obmedzení.*

■ *Ak by štúrovci pred stopäťdesiatimi rokmi prihliadali na šírku okamžitého ohlasu i pragmatického využitia svojich obrodeneckých činov, kodifikácie spisovného jazyka či vzniku prvých literárnych a jazykovedných diel v slovenčine, dnes by sme tu azda – ako národne a kultúrne zadefinovaný element – vôbec neboli.*

■ *Veľa zla narobilo hádzanie rozličných kultúrnych fenoménov do jedného vreca – aj vo vydavateľskej brandži – a nevyjasnenosť kulturologických a kultúrpolitických otázok vo vzťahu k potrebám nielen verejného, ale aj celonárodného záujmu.*

(úryvky z knihy)

ISBN 978-80-973669-0-2

9 788097 366902

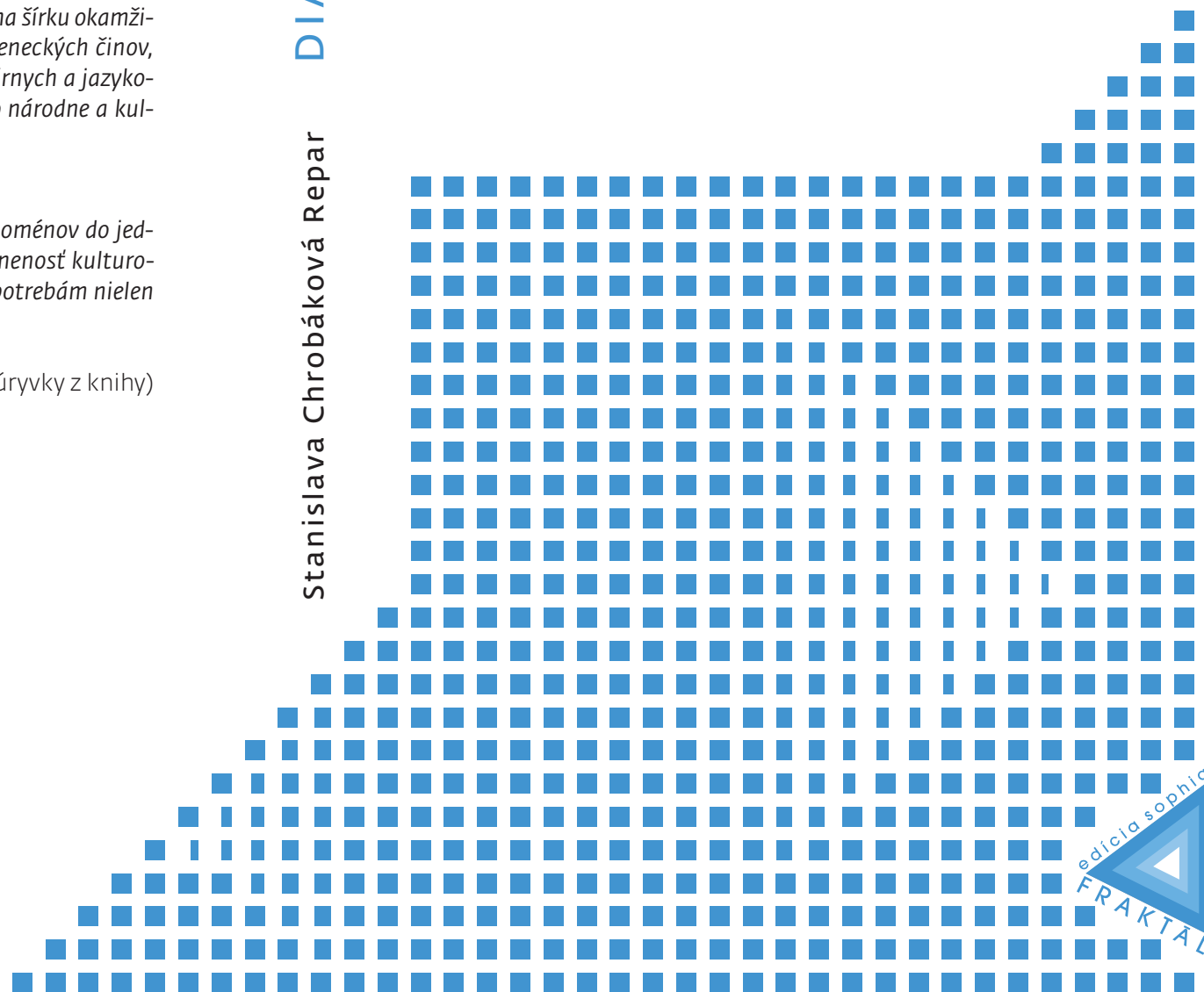
DIAGNÓZA L

Stanislava Chrobáková Repar

Stanislava Chrobáková Repar

DIAGNÓZA L

Cesta okolo hlavy – básňou ■ Kníhkolotoč

■ Kniha esejí a článkov **DIAGNÓZA L** už svojím názvom odkazuje na Gnózu aj na Literatúru v ich božských, ľudských, ale aj spoločensky či osobnostne podvyživených polohách a prejavoch. Tie posledné sú priamym dôsledkom ponovembrovej tranzície prebiehajúcej ruka v ruku spolu s ekonomickou globalizáciou, zrkadlovou nivelizáciou kultúrnych rozdielov či mentálnou i formálnou (pseudo)demokratizáciou spoločenských vzťahov. Súbor textov viazaných najmä na ostatných päť-šesť rokov autorkinho intelektuálne kritického písania, de facto však štyri desaťročia jej účinkovania v kultúre, zahŕňa texty publikované v rôznych časopisoch a zborníkoch a pozostáva z dvoch častí.

■ V prvej časti s podtitulom **POIESIS** autorka esejisticky jasnozrivo uvažuje o postavení spisovateľov a spisovateľiek u nás i širšie, o jazykoch poézie a ich presahoch, viacjazyčnosti vo vzťahu k literatúre, rodovej podmienosti písania i našich životov, okrajovo tiež o svojom dlhodobom pobývaní medzi dvoma, v poslednom čase tromi krajinami, kultúrami a literatúrami.

■ Druhá časť s podtitulom **PRAXIS** ponúka prehľadný insiderský vhľad do problematiky vydavateľských, edičných, manažérskych, t. j. tvorivých i producentských činností, ako sa s nimi autorka stretáva/la. Napriek tomu, že všetky sú pre svet knihy z existenčného hľadiska životne dôležité, nezávislé umenie a literatúra, resp. živá alebo alternatívna kultúra, no neraz aj tá zriaďovaná, sa už celé desaťročia pohybuje v improvizovaných podmienkach s chýbajúcou inštitucionálnou, personálnou i materiálnou infraštruktúrou, ale aj kultúrpolitickou víziou vlastného rozvoja. Nečakaná „previerka stavu“ v súvislosti s koronakrízou a jej dôsledkami poukazuje na toto kultúrne manko celkom obnažene – na všetkých štruktúrnych úrovniach, hodnotových rebríčkoch aj ideologických frontoch.

